

legale, nemlig ved det fyldte 14de Aar. Skulde derfor de Bestemmelser, der indeholdes i Skoleanordningen for Landet af 29de Juli 1814, § 25, uagtet de kun indskrænke sig til, at de, som ere befundne modne til Udskrivning af Skolen, skulde indfinde sig to Gange maanedlig, være en medvirkende Aarsag til paa Landet at fremskynde en tidligere Confirmation, som er Noget, jeg idetmindste efter min Erfaring ikke tør modstige, og, skulde det foreliggende Lovudkast være istand til — hvad jeg antager, at det kan, — at medvirke til, at Landbeboerne blive mere tilbøjelige til at udsætte deres Børns Confirmation til en modnere Alder, da maatte jeg finde det saare tilraabeligt (Hør!). Jeg skal kun til hvad den ærede sidste Taler yttrede om de forffjellige Samsundsclassers Ligeberettigelse sige, at vi vel maae huske paa, at, naar Beboerne paa Landet faae Fristagelse fra Skolen i en vis given Alder, og udsætte Confirmationen, have vi ingen Forvisning for, at Underviisningen vedbliver. I denne Henseende er det noget anderledes i de andre nævnte Samsundsclasser, som, naar de ønske deres Børn senere confirmerede, dog pleie at drage Omsorg for, at Tiden bliver benyttet til høiere aandelig Uddannelse; og dette Punkt er visseelig en Forffjel, der er meget væsentligere end den ydre Stilling, de indtage i Samsundet. Forøvrigt skal jeg kun tillade mig at tilføie, at det var noget ønskeligt, om dette Forslag var lidt bestemtere formuleret. Det kan maaskee være gaaet Flere som mig; thi, da jeg første Gang læste det og ikke endnu havde hørt Motiveringen, da vidste jeg næsten ikke, idetmindste ikke tilfulde, hvad derved tilstgtedes; men Saadant kunde jo meget let opnaaes, blot ved Indskydelsen af en simpel Mellemsetning, der begyndte saaledes: „naar Barnet, hvis Forældrene maatte ønske at udsætte dets Confirmation til en modnere Alder, har opnaaet de lovbefalede Kundskaber med 14 Aars Alderen, da skal det ikke længere være forpligtet til at søge Skolen“. Da der derhos, som jeg tillob mig før at bemærke, ikke altid paa Landet er den fulde Forvisning om, at disse Børn vedblive at gaae frem i deres aandelige Udvikling, troer jeg ikke, at det kunde ansees som nogen betydelig Indskrænkning, om man maatte

være villig til at tilføie, at i de mellemliggende Aar skulde de idetmindste indfinde sig ved de offentlige aarlige Examina, for at godtgjøre, hvorvidt de vedblive at staae paa samme Standpunkt, som de vare dengang, da de i 14 Aars Alderen blevne udfrevne af Skolen.

Wiedemann: Med Hensyn til hvad den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 1ste Valgfreds (Hafs) yttrede, hvoraf syntes at skulle fremgaae, at det var hans Mening, som om jeg vilde have, at Kirken ved Evang skulde fange Sjæle, da maa jeg tilstaae, at det aldeles ikke er min Mening; thi jeg er fuldkommen enig med ham i, at det er ad Overbeviisningens Vej, og dette laa tydeligt i mine Uttringer, da jeg fremhævede, at det var ved en værdig Forberedelse til Confirmation, at de skulde ledes til en sand Overbeviisning og en levende Tro i Religions-samsundet.

Hafs: Med Hensyn til hvad den ærede Taler fra Randers har bemærket, saa vil jeg kun tillade mig at forklare min Mening. Jeg giver ham fuldkommen Ret i den Uttring, at det vistnok kun er Faa, der i Forhold til den store Mængde ville benytte dette Tilbud, som herved gives dem til at udsætte Confirmationen, og at lade Børnene selv bestemme sig til, naar de ville confirmeres, men, efter som der paa Landet oprettes høiere Folkeskoler, hvoraf jeg vilde ønske, at der vare saare mange; og deri troer jeg, at den ærede Rigsdagsmand vil være enig med mig: saa vil ogsaa Dplysningen tiltage; og jeg troer, at den vil være en langt sandere Dplysning, end den Dplysning, der baade i religiøs og almindelig Dannelselse finder Sted, saavel her i Hovedstaden som paa andre Steder, hvor Børnene vedblive at lære Engelsk, Tydsk og Fransk, som de dog alligevel kun forstaae saare lidt af; thi dette er ingen Forberedelse og ingen Fremgang i Religionen eller til Confirmationen. Derimod troer jeg, at de vilde være meget bedre tjente med, at de selv forlangte Confirmationen, naar de sølte, at de behøvede den.

Monrad: Jeg troer ikke, at der er stor Trang til den foreslaaede Lovbestemmelse. De Herrer, der kjende de virkelig stedfindende Forhold og vide hvad Skik og Brug er hos Almue, ville vistnok give mig Ret i, at Almue